

M.—NGA PUREI MONI

69. Ko te tangata, ahakoa he Maori he aha ranei, e hiahia ana ki te whakatū whare pirote ki roto i tetahi Kainga Maori, a ko te tangata Maori e hiahia ana ki te whakatū whare pirote ki tetahi atu wahi i roto i te takiwa, haunga ia nga taone (engari nga rota Maori i roto i nga taone) me nga kainga Pakeha, me whiwhi i te tuatahi ki te raihana a te Kaunihera, ma te Kaunihera e whakaputa i runga i nga tikanga e whai ake nei:—

- (1) Ko taua raihana me penei i te Ahua C e mau nei i te Kupu Apiti.
- (2) Ko te utu mo taua raihana kia tekau pauna.
- (3) Ko te wa e mana ai taua raihana kia kotahi tau i muri iho i te ra i tūhia a (haunga ia mehemea ka whakakore e te Kaunihera i runga i nga tikanga i raro iho nei).
- (4) Ko nga whare pirote me hanga kia whai huarahi mo te hau ki roto ki whao a me ata tiaki pai kia kaua e paru. Ko nga whare pirote me whai whare paku a wahi hei miminga kia rite ki ta te Apiha Takuta o te Ora ki ta te Kai-tirotiro o te Ora ranei i whakaaro ai e pai ana.
- (5) Me puare nga whare pirote i nga ra noa o te wiki, i waenganui i te 9 o nga haora o te ata me te 10 o nga haora o te po. Ko te tangata e takahi ana i tenei tikanga-whakahaere, ka ahei kia whiua ia ki te moni kia kaua e neke atu i te kotahi pauna mo te hara tuatahi, kia kaua e neke atu i te rua pauna mo te hara tuarua a ki te hara i muri iho e ahei ana kia whakakore tona raihana.
- (6) E kore e pai kia tukua tetahi tamaiti Maori, kaore nei ano i eke nga tau ki te tekau ma rima, kia purei pirote i roto i tetahi whare pirote whai raihana, a mehemea ka kītea e purei ana i reira, ka ahei kia whiua te tangata i a ia te raihana, te tangata ranei e tiaki ana i te whare pirote, ki te moni kia kaua e neke atu i te rima pauna mo te hara tuatahi, a mo te hara tuarua ka ahei te Kaunihera ki te whakakore i tona raihana.
- (7) Ki te hiahia kia whakahoutia te raihana me tuku mai te tono i mua atu o te wa e mutu ai te mana o te raihana.
- (8) Ko te tamaiti Maori kaore nei ano nga tau i eke ki te tekau ma rima e kītea ana e purei pirote ana ahakoa i hea, ka ahei kia whiua ki te moni kia kaua e neke atu i te rima hereni mo te hara tuatahi, kia kaua e neke atu i te tekau hereni mo te hara tuarua, kia kaua e neke atu i te kotahi pauna mo te hara tuatoru mo ia haranga ranei o muri iho.
- (9) Ko te tangata nana tetahi whare pirote, teepu pirote ranei i roto i tetahi kainga Maori, a ko te tangata Maori nana tetahi whare pera, teepu pera ranei i tetahi atu wahi i roto i te Takiwa haunga ia nga taone (engari nga rota Maori i roto i tetahi taone Maori) me nga kainga Pakeha, mehemea kaore ia i whihi i te raihana ate Kaunihera, ka ahei kia whiua ia ki te moni kia kaua e neke atu i te rua tekau ma rima pauna.
- (10) Ko te tangata e kītea ana e purei moni ana, ahakoa he purei kaari ko etahi atu takaro ranei (haunga ia te pirote kia nga wahi i ata raihanatia) i roto o te rohe o tetahi kainga Maori, ka ahei kia whiua ia ki te moni kia taua a neke atu i te tekau hereni mo te hara tuatahi, kia kaua e neke atu i te kotahi pauna mo te hara tuarua, kia kaua e neke atu i te rua pauna mo ia haranga o muri iho.
- (II) Ko te tangata nona tetahi whare, e noho ana ranei i roto i tetahi whare i roto i tetahi kainga Maori, mehemea e tukua ana e whakaactia ana ranei e ia te purei moni (haunga ia te pirote ki nga wahi i ata raihanatia) ki roto i taua whare, ka ahei kia whiua ki te moni kia kaua e neke atu i te kotahi pauna mo te hara tuatahi, kia kaua e neke atu i te rima pauna mo te hara tuarua, kia kaua e neke atu i te rima pauna mo ia haranga o muri iho.

N.—NGA KOMITI MARAE

70. Ka ahei te Kaunihera ki te tuku i katoa i tetahi ranei o ona mana i raro i nga tikanga whakahaere kua whakatakotoria ake nei, ki tetahi Komiti Marae, a hei reira ka whaimana taua Komiti ki te whakahaere i aua mana i roto i tona kainga.

Ka ahei te Komiti Marae ki te whihi a ki te whaina mo te takahanga i tetahi tikanga whakahaere, engari mehemea ki te kore e utua taua whaina i roto i te takiwa i whakaritea ai, me tuku atu e Tiamana o te Komiti te whakaatu o taua takahanga me nga kupu whakamarama o te take me te korenga o te utunga o te whaina ki te Tiamana o te Kaunihera.

O.—PAINGA-A-TINANA, A-HINENGARO A A-WAIRUA MO NGA TANGATA MAORI E NOHO ANA I ROTO I TENEI TAKIWA

72. (1) Ko te tangata kei a ia e tiaki ana, a ko ia te kaitohutohu me te Kai-whakahaere i nga tikanga mo tetahi tamaiti tane kei raro i te tekau ma wha nga tau, i tetahi kotiro ranei kei raro i te tekau ma ono nga tau e tukino ana e wareware ana ki te tiaki e whakare ana e tuku ana ranei i taua tamaiti ki roto i tetahi ahuatanga e pa ai tetahi mate take-kore ki a ia ku atu i te moni ki te Kaunihera, ki te Komiti ranei kia kaua e neke atu i te rua tekau pauna (£20).

(2) E takahi ana i te ture te tangata e mahi tohunga ana e mahi makutu ana ranei whakawai i te whakaaro tera kei a ia te mani atua ki te whakaora i te tangata e pangia ana e te mate, ki roto i tetahi kainga Maori, pa Maori ranei kei reira taua kainga Maori.

Ko te tangata e takahi ana i tenei paeroa ka whiua kia utu i te moni kia kaua e neke atu i te rua tekau pauna mo ia haranga.

(3) Ko te tangata e tukino ana i tetahi kararehe i roto i tetahi kainga Maori, pa Maori ranei kaore ranei i whangai i whakainu ranei me whihi kia utu i te moni kia kaua e neke atu i te rima pauna (£5).

(4) Ko te tangata e haere pokanoa ana ki roto i tetahi kainga Maori mehemea ki te kore ia e puta ki waho o taua kainga i muri mai i te whakahau a tetahi Mema o te Kaunihera, o te Komiti Marae ranei a tetahi tangata ranei a te Kaunihera a te Komiti Marae i whakamanaia hei pera me utu i te moni kia kaua e neke atu i te takau hereni (10/-).

(5) (a) Kaua te tangata e mahi pikiti ana, i tetahi atu mahi ngahau ranei hei mahi moni ki roto i tetahi kainga Maori me matua whakawhihi rawa ki te raihana e te Komiti Marae.

(b) Ko te moni hei utu mo taua raihana kia kotahi pauna (£1) i te marama mo tetahi wahi ranei o te marama engari ka ahei te Komiti Marae ki te whakakore i te katoa i tetahi wahi ranei o taua moni.

(c) Ko te tangata e takahi ana i tenei paero ka ahei kia whiua kia utu i te moni kaua e neke atu i te rima pauna (£5).

(6) Kaua tetahi tangata e mahi e whakahaere ranei kia tu tetahi hui Maori ki tetahi kainga Maori mehemea kaore i matua whakaaetia i te tuatahi e te Kaunihera Maori e te Komiti Marae ranei mo taua kainga. Ko te tangata e takahi ana i tenei wahi o te paero ka ahei kia whiua kia utu i te moni kia kaua e neke atu i te rima pauna (£5).

KUPU APITI

AHUA A

Ki a { Ingoa.
Kainga.

Tena Koe : He tono atu tenei ki a koe kia whakapaia kia meatia ranei e koe kia whakapaia to whare i roto i nga ra e i muri iho i te taenga atu o tenei panui kia koe. A he whakatupato atu tenei ki a koe, mehemea, i muri iho i te taenga atu o tenei panui kia koe, ka kore koe e rongo, ka turi ranei koe i roto i te takiwa i whakaritea ki te whakatutuki i te whakahau a tenei panui, tera koe e whihi kia utu i te moni kia kaua e neke atu i te kotahi pauna. I tuhia i te o nga ra o 19 .

Tiamana (Karaka ranei) o te Kaunihera (Hiiri)
(o te Komiti Marae ranei).

AHUA B

Raihana Hooka

Kia mohio koutou kua whakamanaia a , he tangata harihari taonga hei hokohoko, ki te hoko kaere i ana taonga i roto i nga kainga Maori o te takiwa o te Kaunihera o mo te tau kotahi timata atu i tenei ra.

I tukua i raro i te hiiri o te Kaunihera Maori o te Takiwa Maori o , i te o nga ra o 19 .

(Hiiri.) Tiamana (Karaka ranei) o te Kaunihera.

AHUA C

Raihana Pirote

Kia mohio nga tangata katoa kua whai raihana a ki te whakahaere i tetahi whare-pirote i mo te tau kotahi i muri iho i te ra o tenei raihana, i raro i te mana o nga tikanga whakahaere a te Kaunihera.

I tukua i raro i te hiiri o te Kaunihera Maori o te Takiwa Maori o i te o nga ra o , 19 .

(Hiiri.) Tiamana (Karaka ranei) o te Kaunihera.

I paahitia enei tikanga-whakahaere i te hui o te Kaunihera Maori o te Takiwa Maori o Matatua i tu ki Ruatoki i te 9 o nga ra o Aperira, 1945, a i tukua atu i raro i te hiiri o te Kaunihera.

(Hiiri.) TEIHI HAWIKI, Tiamana.

War Assets Realization Board.—Surplus War Assets for Sale

TENDERS are invited for:—

- (1) TRACTORS, AGRICULTURAL, VARIOUS. Quantity, 26. Located in various parts of the Dominion.
- (2) X-RAY PLANT : Watson Victor "KX-505." Dual control. Held at Wellington.
- (3) CAMOUFLAGE EQUIPMENT : Nets, wire-rope frames, &c. Large quantities in various sizes. Located at Wanganui, Palmerston North, and Burnham.
- (4) STEEL PICKETS, ANGLE AND SCREW TYPES. Large quantities held at Army Depots.
- (5) WIRE, BLACK, CONCERTINA, BARBLOCK. Approximately 60,000 coils held at Army Depots.
- (6) DISC HARROW, HEAVY. 14/20 incut. Held at Wi Tako, Heretaunga.

Closing-dates are as follows :—

Item 1 : Noon on Monday, 3rd December, 1945.

Items 2-6 : Noon on Monday, 26th November, 1945.

Tenders should be addressed to the Board's Secretary, Defence Services Building, Bunny Street, Wellington (postal address, Box 5080, Lambton Quay, Wellington), in envelopes marked "Tender for .....". Further particulars and conditions of tender are available at the Board's offices in Wellington, Auckland (Dilworth Building, Queen Street), and Christchurch (Old Art Gallery Building, Durham Street), and from the District Storekeeper, Public Works Department, Dunedin.

O. CONIBEAR,
Secretary, War Assets Realization Board.